

OBEČNÍ LISTY

20
18
—
02

MĚSÍČNÍK VYDÁVANÝ OBECNÍM ÚŘADEM VRDY PRO MÍSTNÍ ČÁSTI – DOLNÍ BUČICE – HORNÍ BUČICE – KOUDELOV – SKOVICE – VRDY A ZBYSŁAV

MÁJ, LÁSKY ČAS

Máj, čas opěvovaný mnoha básníky, je už tady. Možná máte máj spojený hlavně s obdobím romantismu, kdy Karel Hynek Mácha píše svou nejznámější báseň Máj. Květen je ale spjatý s oslavou lásky a vítáním jara už stovky let.

Původ ve starověkém Římě

Májové oslavy mají svůj počátek ve starověkém Římě. V tento čas Římané pořádali na počest bohyně Flory květinové slavnosti Floralia. Středem těchto oslav byl obrovský Circus Maximus, který se naplnil davem lidí. V centru dění stály kurtizány bavící publikum tancem, zpěvem a akrobatickými výkony. Zkrátka, květen byl v Římě ve znamení nezřízených radovánek. Od té doby májové slavnosti procházely různým vývojem až do podoby, jakou známe dnes.

Jiný kraj, jiný mrav

Tradice a obyčej spojené s oslavou máje se dnes liší kraj od kraje. Na vesnicích se staví májky, v Praze se zase chodí na tradiční procházky na Petřín a nosí se květiny k soše Karla Hynka Máchy. Po svém příchodu máje oslavují studenti – Majáles patří každoročně mezi oblíbené studentské oslavy, na které se mladí lidé těší celý rok. Obyčejem, který dodržují mladí i staří napříč celou naší zemí, jsou polibky pod třešní.

Polibky pod rozkvetlou třešní

Jak praví lidová moudrost, dívka na prvního máje nepolíbená do roka uschne. V duchu této tradice se všichni zamilovaní líbají pod rozkvetlou třešní, aby dívka či žena „neuschla“ a byla stále krásná. Pokud není po ruce třešeň, postačí i bříza nebo jiný strom. Tato májová tradice je poměrně mladá a nejspíš pochází až z poloviny 19. století, kdy došlo ve společnosti k uvolnění mravů. V dřívějších dobách byl totiž polibek mezi zamilovanými považován za příliš důvěrný a církev jakýkoliv intimní styk mezi mužem a ženou před svatbou striktně zakazovala.

Stavění máje

Od pradávna se na vesnicích dodržuje tradice vítání jara spojená se stavbou máje. První zmínky o stavění májky se dochovaly z 13. století. Podle obyčaje se svobodní chlapci v předvečer prvního máje měli vypravit do lesa a useknout nejvyšší strom. Ten pak měli oklestit a ponechat pouze zelenou špičku zdobenou pentlemi stužkami, květinami, šátky či věncem. Zelený vršek májky symbolizuje nový život, který vzejde z muže a ženy. Májku jste mohli v dřívějších dobách vidět na návsi v každé vesnici. Mládež kolem ní tančila a veselila se. Chlapci májku bedlivě střežili, aby ji přespolní tajně neukradli, to by byla pro ves velká potupa. Vesnice totiž mezi sebou soutěžily o to, která ukořistí více májek. Kromě toho chlapci také stavěli májky před domy svých vyvolených dívek.

V 17. století vyšlo nařízení, které májové slavnosti odsuzovalo jako věc nekřesťanskou a nestydatou. V této tradici totiž nelze přehlédnout sexuální podtext. Ale ani vrchnosti se oblíbený zvyk nepodařilo vymýtit a je u nás v některých regionech živý dodnes.

Chodníčky lásky

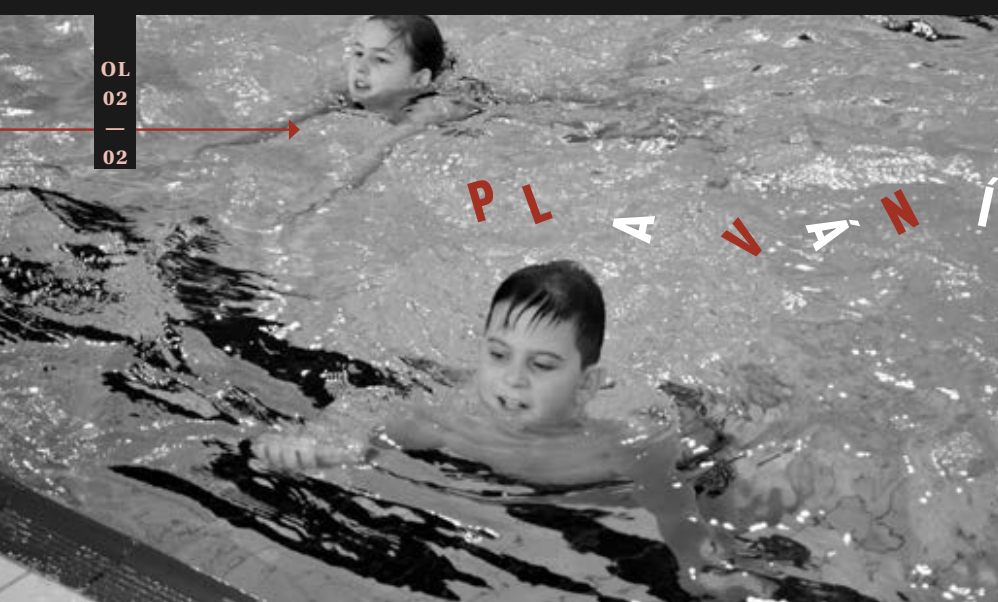
V některých regionech je zvykem spojovat domy zamilovaných chodníčky lásky. Pěšinky vedoucí od chlapcova domu k dívčinu se vysypávají na prvního máje pískem, vápnem či pilinami a symbolicky se tak spojí v romantickou cestičku lásky.

Majáles

Podle některých historiků se už od 15. století v květnu studenti veselili na tradičních oslavách nazvaných Majáles. Jsou spojeny s oslavami příchodu jara i krás studentského života. Každoročně se průvody studentů vydají do ulic univerzitních měst. Majáles byl v našich dějinách svého času zakázán. První zákaz byl vydán v Protektorátu Čechy a Morava za druhé světové války. V 60. letech se tradice obnovila, ale po roce 1968 byla znovu na dlouhá léta zakázána komunistickým režimem až do její obnovy v roce 1990.

-red-

převzato: Knihcentrum revue

Žáci Základní školy Vrды se každoročně účastní plaveckého výcviku, který probíhá na plaveckém bazénu v Kutné Hoře. V letošním roce se z něj těšili nejprve žáci 2. třídy a 3. A a nyní také žáci 1. třídy a 3. B. Žáci naší školy si zde upevní své plavecké dovednosti a pod vedením zkušených vyučujících si zdokonalí různé plavecké techniky. Na závěr plaveckého výcviku nechybí ani závody, předání „mokřých“ vysvědčení a pochvala za chování žákům, kteří se plaveckého výcviku účastnili. Děkujeme za mnoho krásných zážitků...

ZŠ Vrды, třídní učitelky I. st.

VOJÁCI

Žáci Základní školy Vrды se 25. dubna seznámili s náplní vojenské profese. Všichni se těšili na návštěvu vojáků ze základny Chotusice, kteří jim následně předvedli několik praktických ukázek poskytnutí první pomoci při úrazu. Žáci si také mohli prohlédnout vojenský osobní automobil, různé vojenské pomůcky a pokládat vlastní dotazy během celé akce. Děkujeme vojákům ze základny Chotusice, že nás přijeli navštívit a svým programem naše žáky obohatili.

ZŠ Vrды, třídní učitelky I. st.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A SOUTĚŽE

Žáci 1. stupně ZŠ se na konci dubna zúčastnili několika sportovních soutěží. Jakých a s jakými úspěchy?

Dívky - okresní kolo ve vybíjené Kutná Hora - 2. místo, chlapci - okresní kolo ve vybíjené Kutná Hora - 1. místo a postup do krajského kola v Benešově, smíšený tým - oblastní kolo fotbalu Čáslav (Mc Donald's CUP) - 3. místo

Všem žákům děkujeme za reprezentaci školy a týmu chlapců přejeme, ať se daří 9. 5. 2018 ve vybíjené v Benešově.

Mgr. Dana Kubešová

ZÁPIS 2018

Čtyřiatřicet předškoláků se v pátek 6. dubna 2018 zapsalo do Základní školy ve Vrdech. Tolik námořníků dorazilo na palubu naší zápisové lodi. Budoucí prvňáčci museli po nalodění splnit několik úkolů, aby se stali členy naší námořní flotily. Otevřeli truhlu s pokladem, nalovili námořníkům ryby, zachránili několik tonoucích večerníčkových a pohádkových postav a prokázali vytrvalost při zdolávání překážkové dráhy i trpělivost při vystřihování. Všechny děti zápisem propluly bezpečně a se ctí a na konci si za svou píli, snahu a odvahu odnesly hned několik dárečků. Při jejich snažení je podporovali rodiče, mnohým fandili i sourozenci. Za pár měsíců malí námořníci navštíví společně s paní učitelkou v roli kapitána ostrovy, na kterých

se naučí číst, psát, počítat, pomáhat si a spolupracovat. Bude to jistě příjemná plavba.

Velkou zásluhu na bezproblémovém a klidném průběhu akce měli jako obvykle žáci a žákyně 8. a 9. tříd. Už několik týdnů před samotným zápisem se podíleli na výrobě kulis, rekvizit, kostýmů i dárků pro děti. Jejich výtvary byly nápadité a originální a jejich přístup k malým námořníkům vstřícný a kamarádský. Všichni si proto za svoje úsilí, ochotu a práci zaslouží velkou pochvalu a poděkování.

Mgr. Jindra Chejnová

OZNÁMENÍ Z ETHANOLU

Dne 17. 3. 2018 byly odstaveny poslední části výrobní technologie. Skončila tedy éra energetického bloku HU kotelny. Veškeré technologie byly zbaveny lihu a odvodněny. Dne 18. 3. 2018 byl celý provoz předán hlavnímu dodavateli, firmě Kovoprojekta Brno, která provede vestavbu technologických vylepšení pro zvýšení efektivity našeho provozu. Po dobu následujících tří měsíců budete moci na stránkách www.novyethanolenergy.cz sledovat informace o průběhu prací a následném uvádění technologie zpět do provozu.

Ing. Martin Kubů, Generální ředitel Ethanol Energy a.s.

[POSLEDNÍ LOPATA]

Po téměř 160 letech nadešla dlouze plánovaná a očekávaná chvíle, kdy v areálu bývalého cukrovaru Vrdy, dnes lihovaru společnosti Ethanol Energy a.s. byl s definitivní platností ukončen provoz hnědouhelné kotelny, dlouholetého zdroje energií pro celý areál. Generálním ředitelem společnosti byla za účasti zaměstnanců a představitelů obce vhozena do kotle poslední symbolická lopata uhlí. Tato chvíle je nepochybně milníkem v historii tohoto průmyslového areálu, který po mnoha modernizacích a technologických změnách dospěl tímto okamžikem k budoucí celkové plynofikaci, aby se tak zařadil mezi nejmodernější zařízení tohoto druhu v regionu.

-mly-

ZE ZIMNÍHO PLESÁNÍ

záblesk Hasičského plesu ve Vrdech

& odlesk Sportovního plesu v Horních Bučicích

ZA KULTUROU

Dne 8. února 2018 se uskutečnil zájezd do pražského divadla Rokoko na představení hry Flotiana Zeller „Otec“. Přijeli jsme, viděli jsme a slyšeli jsme báječnou dvouhodinovou hereckou kreaci Jana Vlasáka, (který trávívá v Dolních Bučích poměrně dosti svého volného času) v roli osmdesátiletého otce Andrého. Přesvědčivě realistickému zahrání postupu zákeřné lidské nemoci (jednomu smutnému fenoménu dnešní doby – Alzheimerově chorobě) mu na jevišti

v této dojemné a zároveň tragikomické hře zdatně sekundovalo ostatních pět herců, zvláště pak Veronika Gajerová v roli dcery Anne. Obsah hry nutí diváka i zapřemýšlet...

Byl to příjemný a pohodový zážitek. Poděkování patří vedení obce Vrды za poskytnutí autobusu a paní Mgr. Petře Kolbové za zajištění vstupenek a průvodcovskou roli „účastníků zájezdu“ mezi zastávkou autobusu v hlavním městě a divadlem.

Ing. Stanislav Jukl

PODĚKOVÁNÍ HORNOBUČICKÉMU SPOLKU „BEZ NUDY“

Již několik let u nás v obci Horní Bučice funguje hornobučický spolek „Bez nudy“. Touto cestou bych chtěla velice poděkovat všem členům za připravované akce, které pořádají pro děti. Pravidelně se jich zúčastňuji se svou rodinou a jsme nadšení! Naši kluci se vždy těší, až se vyřadí na jimi pořádané zábavě a programu. Oceňuji nápady, bohatě připravený program, nápadité soutěže, odměny a překvapení a hlavně jejich píli a snahu vše pořádat ve svém volném čase pro naše děti.

Ať se jedná o mikulášskou besídku s divadelním vystoupením, loučení s prázdninami, čarodějnický slet, tvořivé od-

poledne nebo turnaje v ping-pongu. Vždy nás potěší a překvapí něčím novým a originálním. Na pár hodin zabaví děti a tímto si můžeme i my rodiče odpočinout! Je to zábava mnohdy i pro nás, hlavně když vidíme, jak se děti radují, smějí a jsou šťastné jejich zásluhou. To mě vždy zahřeje u srdíčka!

Z naší obce účast rodin s dětmi je velká, rodiny se navzájem poznávají a navazují přátelské vztahy, děti si najdou nové kamarády, a toto je též velký přínos tohoto spolku „Bez nudy“. Věřím, že jejich činností nejsem nadšená jen já a moje rodina, ale i ostatní rodiče a děti, které se zúčastňují. Do budoucna jim přeji další originální nápady, dobrou spolupráci v týmu, hodně spokojených rodin, které dokážou potěšit. Co říci závěrem? Jen prosté, ale vzácné slovo DĚKUJEME za to, co pro nás a naše děti připravujete a doufáme, že tu pro nás budete i nadále.

Prostě s vámi tu není nuda!!!

Jana Krumlová s rodinou

STŘÍPKY JARNÍ VÝSTAVY

& JINOU KRAJINOU KLIDĚ BOS...

VODNÍ MLÝNY NA DOUBRAVĚ

První vodní mlýny v Čechách vznikali patrně na počátku 12. století. Mlýny byly stavěny v úrodných oblastech, kde měly dostatečný přísun obilí na mletí. Mlynářství prožívalo největší rozkvět v 16. století. Budovaly se také mlýnské rybníky, které sloužily jako rezervoáry vody pro pohon mlýnských kol. Nė náhodou se tak mezi mlynáři našlo mnoho prvních rybníkářů. Mlynáři se pouhým mletím obilí uživit nedokázali a tak součástí každého mlýna tak byly rozsáhlé polnosti. Někteří mlynáři provozovali i další řemesla (např. řeznictví, tesařství aj.)nebo vlastnili u mlýna vodní pilu. Na Čáslavsku bylo druhé povolání mlynářů nutností, neboť kvůli malým vodním stavům na místních tocích nemohli mlít víc více než 100 dní v roce. Podle seznamu vodních práv dle vodních toků z konce 19. Století bylo na Čáslavsku 29 mlýnů. Vodohospodářský průzkum z roku 1949 jich uvádí alespoň částečně funkčních pouze deset. Zánik mlýnů byl pozvolný. Nejdéle fungující mlýn na Čáslavsku se nacházel v obci Chedrbí, byl až do roku 1985 udržován v provozuschopném stavu, jako záložní vojenská rezerva.

Mlýn Šmolcov

Budova bývalého mlýna je na katastru obce Vinaře. Ze Žlebů od hřbitova k ně mu vede polní cesta. Počátky mlýna jsou dávány do 15. století v souvislosti kolonizací Vilémovským klášteřem. Ve stabilním katastru je v roce 1838 uváděn mlynář Martin Krčmář. Náhon ke mlýnu využíval vodu z řeky Doubravy.

Na začátku bylo stavidlo, kterým se regulovala potřeba vody. Nad mlýnem byl na náhonu jalový kanál pro odvádění nadbytečné vody, která tekla do lednice umístěné na jihovýchodní straně budovy. Odtokový kanál přiváděl vodu k Vrskému mlýnu. Společný náhon Šmolcovského a Vrského mlýna patřil k nejdelším na Čáslavsku, měřil 3 070 m . U mlýna byl také rybníček, který byl využíván jako zásobárna vody. Původně zděná patrová budova mlýna měla obdélníkový tvar a převýšenou valbovou střechu, na obytnou přední část navazovala mlýnice s lednicí. Do mlýna se chodilo přes náhon po lávce. K usedlosti patřil dvůr a několik hospodářských budov. Činnost mlýna byla ukončena někdy koncem 19. století v souvislosti s prováděnými změnami ve vodním hospodářství v tomto regionu. Tehdy byly vypuštěny, vysušeny a rozorány odvodňovací kanály mlýnského potoka a rybníček u mlýna. Po požáru mlýna , byla stržena mlýnice a obytné patro budovy. V dnešní době je v zachovalém stavu pouze, opravená, obytná budova mlýna, která je využívána k rekreačním účelům. Mlýnice navazující na obytnou část byla zčásti zbourána. Zachovaly se pouze přízemní obvodové zdi z kamene. Hospodářské budovy jsou ve zchátralém stavu, nebo úplně zbourány.

-fk-

Použitá literatura a prameny: Jindřich Frajer (diplomová práce) Historické a současné vodní plochy na Čáslavsku; Soupis mlynářů kraje Čáslavského; Vývoj vodního hospodářství na Čáslavsku se zaměřením na rybníkářství, J. Šanderová, muzeum Čáslav; Klempera: vodní mlýny v Čechách; Seznam a mapa vodních děl republiky Československé.

Dodatečná omluva za nevhodně umístěnou stránkovou číslici přes obličej faráře patří Vilému Kolářovi.

FOTOREPORTÁŽ Z JARNÍCH AKCÍ

Recitační soutěž
Výroba knihy
Nekonečný příběh audioknih
Výroba ovečky z popcornu
Věnc s ulitami
Noc s Andersenem
Jak se rodí kniha
Špačkování ve Vrdech

POZVÁNKY

24. května | 17:00–19:00

Výroba trička – workshop s Kačkou

Dolejší pro dospělé a děti od 10 let

Potisk triček technikou tupování přes šablonu doplněnou gelovými pery a káminky. S sebou si vezměte vlastní tričko, tílko nebo plátěnou tašku. Rezervace a úhrada poplatku nejdéle v pátek 18. 5. Cena kurzu 100 Kč.

23. června | 19:00

Ve hvězdách – Taneční kroužek Vrdu
pod vedením Terezy Francové představí
tematický taneční projekt.

Akce se koná v Kulturním domě Vrdu.

4. – 29. června

Putovní výstava Spojení Foglarem

Sdružení přátel Jaroslava Foglara připravilo putovní výstavu Spojení Foglarem, která představuje plejádu známých i méně známých ilustrátorů knih Jaroslava Foglara. Výstava zahrnuje medajlonky téměř třiceti autorů – výtvarníků, kteří se ve větší či menší míře podíleli na ilustrování románového díla Jaroslava Foglara a spojili tak navždy své jméno se jménem slavného spisovatele. Vedle dobře známých jmen jako Zdeněk Burian, Marko Čermák, Kája Saudek, Jan Fischer, Bohumil Konečný či Gustav Krum, jsou součástí výstavy reprodukce děl Břetislava Charwota, Miloslava Dismana či Vlastimila Tomana, ale také Adolfa Borna či Vladimíra Jiráčka.

Sám Foglar považoval výběr ilustrátorů pro svá knižní vydání za důležitý moment. Měl jasnou představu o tom, jak nezanedbatelně působit na mládež také pomocí ilustrace a neváhal se značnou vehemencí prosazovat své představy i u těch nejzkušenějších ilustrátorů.

Tuto zajímavou výstavu budete moci zhlédnout v chodbách knihovny.

BOOKSTART – S knížkou do života

Knihovna se v tomto roce zapojila do pilotního ročníku projektu podporujícího čtenářskou gramotnost již od nejútlejšího věku – a to od kolébky.

Proč? Dětské psychologové a neurologové, pedagogové i logopedi stále častěji zdůrazňují, že intenzivní slovní komunikace a čtení (předčítání) dětem již od kojeneckého věku vede u nich později k lepší gramotnosti a větší představitosti i bohatší slovní zásobě. Pokud se tedy s dětmi hodně mluví a čte již v průběhu prvních tří let jejich života, kdy se jejich řečové centrum intenzivně rozvíjí, děti dříve mluví, čtou i píšou, jsou lepšími čtenáři a později i studenty.

Do konce roku 2018 se proto můžete se svými ratolestmi předškolního věku těšit na pravidelná setkávání, o kterých vás budeme vždy včas informovat.

Navíc – každé dítě, které s rodiči dorazí na Vítání občánků 9. 6. a 8. 12. 2018., se může těšit na dárkový balíček (knížka pro děťátko, audiokniha, speciálně vydaná metodická publikace pro počáteční čtení rodičů s dětmi, seznamy doporučené literatury pro předškolní děti, průkazka do knihovny).

16. června | 10:30

Pasování prvňáčků na čtenáře s LiStOVÁNím (neveřejná akce)

Pasování prvňáčků na čtenáře je pomyslnou třešničkou na dortu celoročního projektu, který knihovna každým rokem ve spolupráci s první třídou ZŠ Vrdy realizuje. Letos budou ve výše zmíněném termínu pasování prvňáčci třídni učitelky Mgr. Jany Pospíšilové. Odměnou za celoroční práci jim budou nejen originální knížky, které nakladatelství Triton vydalo speciálně pro ně a které jsou v běžné distribuční síti následující tři roky neprodejné, letos se při tomto sobotním setkání mohou těšit spolu se svými rodinami a kamarády také

na představení herců projektu Lukáše Hejlíka – LiStOVÁNí, při kterém knihy na jevišti ožívají. Listovat budeme knihou Zahrada od Jiřího Trnky.

O projektu:

Projekt Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka je celostátní akcí na podporu dětského čtenářství a čtenářské gramotnosti. Děti během roku knihovnu navštěvují na akcích, jejichž cílem je na besedách a setkáních se spisovateli a ilustrátory dětem knihy a čtenářství přiblížit a podpořit v nich přirozenou touhu po příbězích.

V uplynulém roce měly děti možnost setkat se s ilustrátorem Adolfem Dudkem a spisovatelkou Jitkou Novotnou.

8. července | 14:00

Slavnostní odhalení

pamětní desky F. V. Lorence

Místní knihovna Vrdy spolu s obcí Vrdy zvou na Slavnostní odhalení pamětní desky Františka Vladimíra Lorence na knihovně, která od 1. 7. 2018 bude mít tu čest nést v názvu jeho jméno. Pamětní deska, na které bude i reliéf F. V. Lorence, je dílem sochaře a restaurátora Zdeňka Myslivce.

Tímto počínem bychom rádi zviditelnili tohoto významného rodáka ze Zbyslavi, který je neprávem u nás v obci, ale i v Čechách pozapomenut, přestože v Brazílii a mezi esperantisty byl a je mužem nebývalé vážnosti.

„F. V. Lorenc, už jako mladík, 3 roky po vydání první učebnice esperanta L. L. Zamenhofem, napsal a vydal vlastním nákladem učebnici esperanta v češtině. Ve svých 20 letech emigroval do Brazílie, kde se proslavil jako polyglot, pedagog, spisovatel, překladatel, léčitel, filantrop, pro spiritisty je dosud významné médium.

V Brazílii je po něm pojmenováno renomované nakladatelství, lingvistický institut a ve městě Dom Feliciano, kde Lorenc žil, je po něm pojmenována veřejná knihovna a má tam i svůj památník.“ Taklik ve výstižné zkratce předepisuje majitel vydavatelství, ve kterém loni vyšla Lorencova biografie Em. Prof. RNDr. Vlastimila Novobilského CSc., Dr. Petr Chrdle. Tento odborník na slovo vzatý akci zároveň obohatí přednáškou o Lorencovi.

Svoji účast na odhalení pamětní desky mimo pana Dr. Chrdleho přislíbila i generální konzulka ČR v Brazílii Ing. Pavla Havlířková a autor pamětní desky pan Zdeněk Myslivec.

Přejmenování knihovny

KNIHOVNA F. V. LORENCE VRDY

V návaznosti na výše zmíněné informace o přejmenování knihovny pouze doplňuji, že oficiální nový název knihovny od 1. 7. 2018 bude Knihovna F. V. Lorence Vrdy. Autorkou zdařilého starého i nově upraveného loga, které nám všude zavede, a doprovodné grafiky je Andrea Michálková, které tímto moc děkuji.

Připravované filmy pro letošní

DĚTSKÉ LETNÍ KINO:

Já, padouch 3, Kráska a zvíře, Odvážná Vaiana, Heidi, děvčátko z hor, Ferdinand, Planeta Česko, Cesta do pravěku, Cesta za králem trollů, Sněhová královna.

Program je zatím předběžný a může se ještě změnit.

Poznámka pod čarou,

aneb nashledanou za tři roky

Vzhledem k mému již nepřehlédnutelnému mateřství bych se se všemi ráda touto cestou rozloučila, přestože věřím, že se v knihovně budeme i nadále setkávat. Ženou za pultem budu do konce školního roku.

Poděkovat chci všem, kteří knihovnu za posledních 7 let navštívili a podpořili tak její činnost, také své rodině za podporu a obci Vrdy za příležitost. Své nástupkyni přeji, abyste ji přivítali tak srdečně jako mě a aby vše dál hladce fungovalo ke spokojenosti všech.

Petra Kobelová

Junák

ZVAS NEBOLI ZÁVOD VLČAT A SVĚTLUŠEK 2018

Dne 14. 4. 2018 se pořádaly závody světlušek a vlčat, které měli na starost skauti z Čáslavi. Letos se závody konaly ve Žlebech v oboře. Mohu říci, že vlčata a i světlušky splnily naše očekávání, vlčata se umístila na 4. místě s celkovým počtem 127,5 bodů a světlušky vybojovaly 5. místo se 135,75 body.

Tímto bych jim chtěli poděkovat za účast a popřát hodně štěstí do dalších skautským závodů.

Se stiskem levice skauti Vrdy-Dolní bučice

SKAUTSKÁ OLYMPIÁDA VE SMRČCHANGU

17. – 18. 2. 2018

O víkendu uprostřed zimou zasaženého února proběhla náhradní akce za bohužel letos nerealizované střediskové hory. Oddíl vlčat v počtu 9 účastníků se 3 vedoucími a kuchtyky v podobě vedoucího střediska s dcerkou zamířil vlakem do malebného údolíčka poblíž řeky Sá-zavy u Smrčné nedaleko bájně Foglarovi Sluneční zátoky. Od sobotního rána si vlčáci vyzkoušeli, jak cestují trampové se vším potřebným na zádech a okusili i atmosféru vlastních olympijských her. Krom biatlonu a bobu prošli noční bojovkou, ceremoniálem s pochodní z Olympu i vědomostními kvízy. Nejen večerní kytara i opékání buřtů jsou samozřejmou součástí správné akce. Na druhý den nabíli dojmy si závodníci odvezli památeční camrátko, zkušenosti s olympijskými disciplínami i hře fair-play a s pokřikem se rozešli v Čáslavi na nádraží.

UKLIÐME TÁBOR

7. 4. 2018

Souběžně s akcí Uklidme Česko proběhla i brigáda našich roverů, skautů a části vedoucích při výpomoci majiteli louky, na níž každoročně pořádáme tábory. Podzimní vichřice a rozsáhlé polomy se nevyhnuly ani jí a tak přispěchali na pomoc revitalizaci naše sekery, pily a svaly, aby pomohly místní přírodě zpět do kondice a tábor mohl bez potíží v létě opět ožít v plné síle. Tímto bychom rádi poděkovali majiteli, za jeho vždy vstřícný přístup a rádi příště opět přiložíme ruku k dílu.

ÚKLID

V sobotu 7. dubna byla po celé ČR akce Uklidme Česko. I v rámci našeho střediska jsme se rozhodli, že se do akce zapojíme a pomůžeme naší obci od nepořádku a všude přítomných odpadků. Naším cílem se stal nejen výletníky oblíbený kopec u Vinice. Po bedlivém monitoringu nám znečištění přišlo dostatečné – přece jen jsme nechtěli mít za půl

hodiny hotovo a tak jsme se sešli v sobotu v 9 hodin ráno u klubovny a vyrazili uklízet Česko. Na Vinici jsme vyrazili "zadem" přes koleje okolo Prefy a jelikož naše nenechavé ruce začaly s čištěním hned za branou klubovny, plnily se naše odpadkové pytle značnou rychlostí.

Říkali jsme si, že se jedná jen o horší kousek a za Prefou už to bude lepší, což byla celkem naivní představa, jak se záhy ukázalo. Plechovky, igelity, obaly od svačinek, krabičky od cigaret vystřídaly kabely, staré lino, péra z matrace nebo třeba předem naplněné odpadkové pytle, starý telefon, bunda a další „poklady“. Než jsme se nadáli, byli jsme vtazeni do anonymní skládky mezi cihlovou zídou a polem. Náš plán dojít až na Vinici rychle vzal za své. Rozhodli jsme se akce zúčastnit a tak jsme se výzvě uklidit i tuto část Vrdů/ Dolních Bučích postavili.

A co jsme všechno našli ?

Celkem 26 pytlů odpadu. Mimo již zmiňované předem připravené pytle plné odpadků naši sbírku rozšířili metry linolea, eternitové desky – vítěz v kategorii „největší věc, co jsme našli“, nejdelším odpadem se pak staly kabely – tipujeme je kolem 10 metrů. Mít připojení na elektřinu, určitě bychom využili pevnou linku, mobilní telefon nebo holící strojek. A zařizovat si vlastní bydlení, určitě bychom využili talíře, hrnky, vázy, nože nebo fén na vlasy.

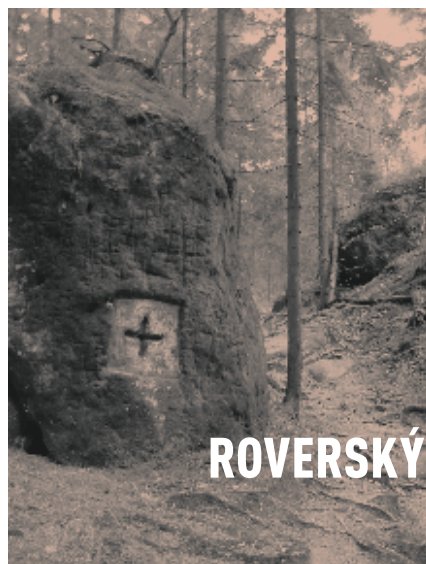
Doufáme, že naše úsilí bude oceněno a část, kterou jsme při letošní akci čistili, vydrží bez odpadků a nepořádku co nejdéle, abychom příští rok mohli pomoci zase jinému místu.

NÁMOŘNICKÁ VÝPRAVA

Skauti a vlčata z našeho střediska se v pátek 20. dubna 2018 vydali na společnou výpravu do Ronova nad Doubravou, kde se pomocí her seznámili s tématem mořeplavby. V místní klubovně se převtěli do námořníků raného novověku ve službách španělského krále Karla V., na jehož přání vyplouvali na moře za rozličnými surovinami k obchodu. Právě na těchto cestách v bouři ztroskotali a okusili, jaký je život trosečníků na pustém ostrově, ale nedlouho po této nehodě byli opět zachráněni. Dále poznali nebezpečí zkažené morálky a vzpoury, která s tyranským kapitánem může nastat. V neděli okolo jedenácté dopoledne se všichni šťastně vrátili domů, tedy do Španělska, kde jistě načerpali nové síly a nyní jsou připraveni na další dobrodružství, nejen v kůži ostřílených lodníků.

Radek Paloš

ROVERSKÝ VELIKONOČNÍ VANDR

Každý rok náš roverský kmen vyrazí na Velikonocích na vandr. Na ten letošní meteorologové slibovali krásné počasí, takže o to víc bylo radosti. V plánu bylo prochodit Toulavcovy a Městské Maštale křížem krážem. Začátek vandru byl na náměstí ve Vysokém Mýtě odkud se šlo 52 kilometrů přes Leštinu, Bor u Skutče, Budislav a již zmiňované Maštale do Skutče. O legraci ani muziku nouze nebyla. Počasí natolik přálo, že nechybělo ani opékání buřtů.

Putování sice v sobotu chvílemi přerušoval déšť, ale i s tím si naši roveři poradili a plán trasy splnili na 200 %.

DO STANICE VRDY-BUČICE 14. III. – 18. III. 2018

Nemám rád modelářské výstavy. Bezduché ježdění s vláčkami sem a tam nebo dokola, hlavně aby se něco hýbalo a návštěvníci si „přišli na své“ – „jé hele, jede mašinka“. S modelováním provozu to nemá nic společného. Když jsem v jednom dni po sto dvacáté deváté v Dobrušce odpovídal na stále stejný dotaz „a proč ta mašinka nējědě?“ a nemohl jsem kvůli slušnému vychování říci po pravdě „protože jezdíme podle jízdního řádu a nejsme u kolotoče, spratku jeden nevychovaná, a nesahej na ten modul, než ti ty pazoury urazím“, nýbrž se omezil na stručné „mladý pane, nesahejte nám na ten modul, děkuji“, načež se nejdříve rozeřvalo nezvedené dítě „máámíí“ a posléze jeho matka hystericky zaječela „my jsme si zaplatili“, opustil jsem podobné pro mě přihlouplé výstavy a atrakce¹ navždy.

Až přišly letošní Vrdy. Ano, výstava. Leč pro místní. Nijak zvlášť nepropagovaná obvykle modelářsky nesnesitelnými pozvánkami na výstavu „vláčků, mašinek a pojďte si zajezdit“. A hlavně, spiritus agens akce, Pavel H., chtěl své dokončené stanice a nákladiště Skovice-dvůr, Skovice a Vrdy-Bučice i s přílehlými traťovými úseky ukázat svým příbuzným za modelového provozu. Žádné prostorem skřípnuté domácí kolejiště s narvanými oblouky tramvajových poloměrů, ale kus pořádné dráhy. A to nejde jinak, než v tělocvičně místní základní školy, zpřístupněné i obecnostem, zejména pak místnímu. Tomu rozumím, takže výjimku jsem udělal, a vzdor svému přesvědčení se zúčastnil. A neprohloupil jsem.

Na první pohled šlo o velmi skromný layout. Nebyl však skromný, byl přímo malý, ještě menší než komorní. Řekl bych útulný, ale německé gemütlich pro tento layout není pro mě úplně výstižné, byl zkrátka potěšující.

Prostě zkrátka a dobře Pavel H. vytáhl a sestavil své domácí modulové kolejiště, přidali jsme Dírov, Černou, Radost a Mochov - a zaplnili tři čtvrtiny basketbalového hřiště.

Skrytá stanice Radost kolegy Pavla M. představovala Čáslav i s místním nádražím. Z něj trasa místní dráhy pokračovala přes dnes už v měřítku 1:1 zrušené nákladiště Skovice - dvůr do úvratové stanice Skovice, z níž odbočovala větev do Vrdů-Bučic.

U Skovic se na chvilku zastavím: tato krátká tříkolejná stanička přesně v modelu odpovídá svému velkému vzoru ve stavu 70. let až dodnes, včetně věrně vymodelovaných výhybek na obou zhlavích. Šířené mýty o tom, že vedle strážního domku, v němž bývala svého času dopravní kancelář (v 50. letech tu sloužil výpravčí), a který stojí dodnes, stála kdysi další výpravní budova typu Lázně Toušeň, nebo že třetí kolej a odvrát 3A byly postaveny až po II. světové válce, jsou jen - mýty. Stačí se podívat na plány odborů pro udržování dráhy z 20. let XX. století, do katastrálních map anebo přímo do kolejiště in situ, kde lze najít stále poctivě sloužící výhybky s kloubovými jazyky, na jejichž stojinách se skví datum 1918.

Hlavní trasa přes úvratový Dírov² Jirky N., který dopravně plnil úlohu Žlebů, vedla přes zastávku Žlebské Chvalovice Miloše K. do další fantazijní stanice Černá n. Úpou, kterou rozšířením bývalé vlečky uhelného dolu (VUD) postavil pro své výpravčí Honza D. a která ve vlakovorbě suplovala Ronov nad Doubravou a Třemošnici. Ve stanici jako výpravčí a co strojvůdkyně na trati výborně sloužily Hanka, Johanka, Noemi a Valerie D. z Klubu trati 3b - Modulové železnice Podkrkonoší, čímž významně přispěly ke zdaru setkání.

Úsek mezi Skovicemi - dvorem a Skovicemi a odbočná větev do Vrdů-Bučic prakticky věrně, jen s minimálním zkrácením, modelují skutečnou trať. Před stanicí Vrdy-Bučice jsou i obě výhybky s vlečkami do řepníku (dnes již zrušeného) a do cukrovaru, v němž se dnes už nevaří cukr, nýbrž etanol, a vlečka tak provozně ve skutečnosti existuje dodnes. Místní cukrovar zatím v modelu postaven není, a byla velká škoda, že se této

akce nemohl zúčastnit model cukrovaru v Dolením Cetně, který se svým spolumajitelem sloužil na setkání v Zákupcích v téže termínu. Hodil by se náramně a do layoutu vrdovské stanice i s vlečkami by výborně zapadl. Co mě aspoň utěšuje, že si jistě jeho obsluha užila na zákupském setkání pořádnou kampaň v plném provozu.

Nedalo se nic dělat, místo cukrovaru posloužil Mochov i s vlečkou mražená a likérky. Moc se toho na těch čtyřech kolejích, které pojaly každá 20 náprav, resp. v likérce a lihovaru jen 18, nedalo při třech pravidelných manipulačních vlacích za sejšnu vyčarovat, ale těch zhruba 300 - 400 tun cukrovky denně jsme do cukrovaru dovezli. A když se podařilo přes Skovice z Černé protlačit mimořádně i řepný separát, rázem jsme byli téměř na dvojnásobku.

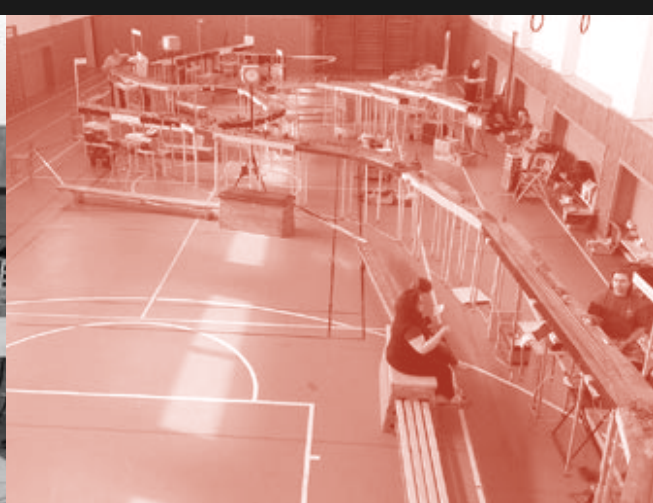
Grafikonista, Miroslav B., měl mimořádně těžkou a nevděčnou úlohu, zhostil se jí výborně. Vzhledem k výstavnímu setkání bylo nutno respektovat požadavek, „aby pokud možno pořádku někde něco jelo“, zároveň bylo snahou zachovat alespoň minimální provozní základ a neudělat ze setkání jen kolotoč s kyvadlem. Kolotoči zabránila lineární topografie layoutu, kyvadlu sem-tam v podobě pendlů Pn-vlaků jsme se neubráníli, stejně jako úlitbě výstavnictví obětí Mn-vlaků v kolečku Radost - Skovice- Vrdy - Skovice - Dírov - Černá a zpět bez manipulace do Radosti.

Ale osobní doprava měla přepravní smysl, návaznosti přípojí ve Skovicích byly věrné a přeprava pošty byla vynikající. Na třemošnické trati v měřítku 1:1 se dopravovala minimálně do 50. let minulého století, my jsme si provoz zpestřili tím, že dvakrát denně byly ranní a odpolední vydání tiskovin a poštovní závěry přepravovány vlakovou poštou i do Vrdů-Bučic. Vrdy-Bučice jsou krajinářky nádherné a vypiplané do detailů zatáté sekýrky ve špalku u dřevníku nebo záhonů růží, kosatců, rajčat a jiné zeleniny v místních zahradách. Autor byl pochválen, byť s drobnou a přátelskou výtkou, „že máš to Pavlíku moc pěkný, ale ty kosatce nebyly červený, ale bílý, a růže mám o tři metry dál“. Několik sousedů ukazovalo, kde by mimo layout stál jejich dům, a ptalo se, kdy bude modelářsky ztvárněn.

¹ Spiknutí je přitom větší, než se na první pohled zdá: pan Dalecký dodnes na svém tzv. modelářském fóru má mezi balastem nesčíslných živelně zakládaných a často jen efemérních vláken jen souhrnnou rubriku „modelářské výstavy a akce“, v níž jeho zmatkářští moderátoři patlají dohromady jak zprávy ze skutečných modelářských neveřejných setkání, tak kolotočářské výstavy pro veřejnost, přičemž ani obvodnímu podvýboru iluminátů pro Zličín a přílehlé gubernie se nepodařilo na této neblahé praxi dosud něco změnit. Čtenář Daleckého fóra by se přitom neměl nechat mýlit: mezi hromadami internetového diskusního bahna je několik málo přispěvatelů, jejichž příspěvky mají modelářskou hlavu a patu a jsou mimořádně hodnotné, ale toho hledání v léta netříděném binci... je to škoda, mohlo to být dobré fórum.

² Jde o fantazijní stanici, ale stavěnou podle zásad platných pro stavbu drah v měřítku 1:1, tedy tzv. modelářský „prototype freelancing“.

Po dopravní stránce jsou Vrdy – Bučice eldorádem posunu. Dvě koleje dopravní, z toho jen jedna nástupištní hrana, dvě manipulační, váha, zvýšená rampa, VNVK, složiště místního uhlobarona, překladiště panelárny s jeřáby MB, vlečka Prefy s vykládacím zařízením vozů na cement („cibulí“) a vozů Sas a vlečka k obilným silům, na kterou se úvraťovalo, vodní jeřáb za kolejovou spojkou na konci stanice.

Samotná stanice hravě naplní a spolyká Mn vlak o 20–30 nápravách, nepočítaje v to nároky na obsluhu vlečky cukrovaru s řepníkem.

V modelovém čase 1:4 bylo 1,5–2 hodiny modelové akorát, v čase 1:6 už sestavu vozů musela předpřipravit cukrovarská záloha, aby zpožděný manipulák nerozvracel křižování ve Skovicích a Dírově.

Pro modelový provoz v této stanici z toho plynou následující zkušenosti: v čase 1:4 je radno počítat na obsluhu jen stanice a všech manipulačních míst v jejím obvodu bez vlečky cukrovaru cca 2 až 2,5 modelové hodiny, v čase 1:6 další modelovou hodinu až jeden a půl hodinu klidně přidat – četa posunovačů, pokud bude přistavovat vozy opravdu na správná místa, se rozhodně nudit nebude a zároveň nebude v časové křeči.

Ostatně, měřítko času je rozhodující: v čase 1:4 se z cca 400 metrové staničky od „krajní výhybky do šturcu za posledním přejezdem u Prefy“ rázem v poměru měřítko času stane model stanice ve skutečnosti přes půldruhého kilometru dlouhé v čase 1:6 už dokonce a téměř půltřetího. Posunovači se tak naběhají a lokomotiva s nimi, rozumný časový kompromis pro pobyt v modelu je nutný. Modelová pozorování a zkušenost potvrzuje i nákrešný GVD z léta roku 1973: Vrdy byly obsluhovány Mn vlakem třikrát denně (to jsme i na výstavě věrně dodrželi, jen v jiných časových polohách), pobyt ve Vrdech však byl v měřítku 1:1 plánován kratší – jen hodinu. Koneckonců, na posun byla k dispozici v reálu celá četa a stanice měla těch cca 400 metrů, v modelu nanejvýš jsme na to dva a stanice se prodlouží poměrem měřítko času.

Bude-li v modelu připojen i cukrovar s řepníkem, nutno zavést v kampani cukrovarské separáty, aby nebyly přetěžovány Mn vlaky běžné vlakotvorby.

Ze Skovic do Vrdů se ve skutečnosti běžně sunulo a dodnes sune, i to jsme na výstavě vyzkoušeli a dodrželi s úspěchem – i v modelu to chce cit strojvedoucího, max. i modelových 30 km/h a nezapomenout před přejezdem ve Vrdech zastavit návěstním vozem, aby posunovač mohl s praporkem přejezd uzavřít.

Zahajovali jsme v parním provozu s 310.0, 422.0 a kořistními 455.2. Obdivovaným hrdinou celého setkání se však stal „Komárek“ M 124.0, který neúnavně od začátku do konce obsluhoval trať Skovice – Vrdy v osobní dopravě. Od reality 30. let jsme se vzdálili nemnoho, model parního vozu M 112.0, který tu v šesti párech vlaků tehdy jezdil, nemáme k dispozici.

O dostatek lokomotiv a posléze motorových vozů M 131.1 pro tuto lokálku tak typických se vzorně starala služba strojní v podání kolegy Miloše G. Skvěle se mi sloužilo rovněž s výpravčími ve Skovicích Milošem i Honzou (juniozem) K. – Honza se během krátké doby dokonale vpravil do předpisových znění nabídek, přijetí a odhlášek včetně časů odjezdů – a to v čase 1:6 bez problému.

Materiálně technické zásobování na setkání a jeho kulinařská a kalorická hodnota stouply vysoko díky péči Renaty K., díky! Uznání a poděkování zaslouží i všichni ostatní zúčastnění se tetitě³, kteří strojvůdcovali, tiskli nákrešné i sešitové jízdní řády, stavěli, zapojovali a bourali layout a stěhovali, převáželi a ukládali moduly a ostatní materiál pro tuto akci.

Závěrem: přestože výstava, provoz a posun ve Vrdech pro mě byly a jsou dokonalým zážitkem a odpočinkem (když jsem po návratu v neděli v půl deváté večer konečně uplácíroval a deponoval i svůj materiál, pořád jsem ještě v duchu posunoval).

Grafikon byl zkonstruován v programu kolegů Černohorských z klubu Ostramo, pro řízení vlaků v systému DCC jsme používali fredy, centrálu Uhlenbrock a sběrnici Loconet, telefonii systému Bardoděj a modelové hodiny vzor Fulda. Nákladní dopravu jsme organizovali v režimu zásad předpisu KN-1 Modulové železnice Podkrkonoší – trati 3b s klasickými předem vytištěnými vozovými nálepkami do vozových karet a na místě též s přenosnou nákladní pokladnou.

Velké poděkování panu řediteli školy a paní školnici, panu starostovi a místostarostovi a všem místním i přespolním návštěvníkům, kteří jako správní lokální patrioti byli uznalí, nadšení a oproti výstavnímu obecenstvu jinde také mimořádně ohleduplní a ukázněni.

–TT–

³ Souhrnný terminus technicus pro vyznavače modelového měřítko TT královského středu, tedy 1:120.

DŮM S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

Vážení a milí klienti, vážení spoluobčané, přestože má pečovatelská služba v obci Vrdy již mnohaletou tradici, dovolím si vyjádřit přesvědčení, že o jejím působení stále není mezi laickou ani odbornou veřejností dostatek informací. Ze zkušeností získaných z mnohaletého profesního působení v systému sociálních služeb vím, že je mnohdy velmi praktické mít informace, které nám mohou být potřebné ve chvíli, kdy pomoc druhých hledáme. V některých situacích skutečně stačí vědomí, že pomoc je možná, abychom dokázali na řešení situací nahlížet s nadhledem, klidem a snad i s jistou dávkou optimismu. Dovolím si tedy Vám nabídnout krátký vhled jednak do historie poskytování pečovatelské služby v obci Vrdy, jednak do problematiky jejího současného působení.

Počátky pečovatelské služby v obci Vrdy

Jak je v úvodu tohoto článku uvedeno, pečovatelská služba působí ve spádové oblasti obce Vrdy již velmi dlouho. Počátky pečovatelské služby poskytované v domácnostech klientů, slovníkem dané doby „pečovaných“, se datují k roku 1985, kdy pečovatelská služba působila jako součást Okresního ústavu sociálních služeb Kutná Hora (dále pouze OÚSS).

Občané si v té době spojovali pečovatelskou službu především s dovážkou obědů nebo s úklidem, který paní pečovatelky v domácnostech klientů prováděly. Provozní doba pečovatelské služby kopírovala běžnou pracovní dobu, tedy od 7 hodin do 15:30, a to pouze v pracovní dny. V tomto období jejího působení nebyly na představitele obce, tehdejší národní výbory, kladeny žádné povinnosti a to ani ve smyslu jejího organizování, poskytování či financování. K tomu, aby byla služba poskytována, obvykle stačil fakt, že žadatel o pečovatelskou službu dosáhl věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu.

Ti z nás, kteří mají s fungováním „tehdejší“ pečovatelské služby zkušenost, si nepochybně vzpomenu na jméno pečovatelky, která „stála“ na začátku dlouhé cesty pečovatelské služby ve Vrdech a doprovázela naše klienty až do roku 2015, kdy ona sama ukončila svou profesní dráhu odchodem do důchodu. V tuto chvíli malinko odbočím od tématu a dovolím si takto veřejně ještě jednou vyslovit poděkování naší bývalé kolegyni paní Zdeně Vojáčkové, za její lidský a přitom profesionální přístup, kterým dokázala zvládat i hodně zátěžové situace.

Cesta změn a závažných rozhodnutí

Poskytování pečovatelské služby v obci a vlastně i v celém Čáslavském regionu bylo poznamenáno několika důležitými milníky. Tím prvním, ještě pod vedením OÚSS, bylo vybudování prvního střediska osobní hygieny v Chrudimské ulici. Občané navštěvovali středisko především kvůli pedikúře nebo praní prádla, které bylo v rámci služeb občanům nabídnuto. Nicméně, hlavní činností středisek a tedy i toho ve Vrdech bylo či mělo být, poskytování pomoci při úkonech osobní hygieny. Do roku 1998, ve kterém byla dokončena stavba domu s pečovatelskou službou v Červenomlýnské ulici, se středisko osobní hygieny a tím i zázemí pečovatelek ještě jednou stěhovalo, tentokrát do budovy zdravotního střediska. Každé stěhování přineslo zlepšení pracovních podmínek pro pečovatelky a tím i kvalitnější služby pro klienty.

Druhý milník představuje závěr roku 1993, kdy došlo z rozhodnutí tehdejšího přednosty Okresního úřadu v Kutné Hoře k delimitaci, čili k rozdělení OÚSS na jednotlivé organizace. Ve své podstatě se jednalo o to, že každá služba, která v rámci OÚSS působila, se stala k 1. 1. 1994 samostatnou příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, přičemž jejich zřizovatelem se stal Okresní úřad v Kutné Hoře. Na tomto místě je nutné podotknout, že ani tato změna nepřinesla do systému poskytování pečovatelské služby ve spádové oblasti obce Vrdy žádné

výrazné změny. Pečovatelská služba byla stále poskytována bez jakýchkoliv nároků na finanční spoluúčast obce.

Zásadní změny přinesl až rok 1995, kdy se zřizovatelem Pečovatelské služby stalo Město Čáslav, na které přešla i povinnost jejího financování. Na představitelích obcí bylo tehdy rozhodnutí, zda se přihlásí ke spolupráci s nově vniklou organizací – Pečovatelskou službou Čáslav nebo zda se stanou zřizovateli „své“ pečovatelské služby se vším co k takovému kroku organizačně, personálně i finančně náleží. Obec Vrdy se tak z rozhodnutí svého zastupitelstva stala smluvním partnerem Pečovatelské služby Čáslav a zavázala se tak financovat náklady, které s poskytováním pečovatelské služby v katastrálním území obce souvisely a dodnes souvisejí.

Spolupráce Obce Vrdy s Pečovatelskou službou Čáslav pokračovala až do roku 2005, kdy Pečovatelská služba Čáslav změnila svůj právní statut, stala se obecně prospěšnou společností s názvem ANIMA ČÁSLAV, o. p. s. (dále pouze ANIMA) a jako nástupnická organizace převzala veškeré závazky Pečovatelské služby Čáslav. Důvodem tohoto transformačního kroku byla skutečnost, že obecně prospěšné společnosti mohly, na rozdíl od příspěvkových organizací, vstupovat do různých dotačních řízení a získávat tak další finanční prostředky nutné pro spolufinancování nákladů. Tento krok lze hodnotit jako úspěšný a od roku 2005 je i pečovatelská služba ve Vrdech spolufinancována z dotačních prostředků ze státního rozpočtu.

Současnost – profesionální pečovatelská služba v mantinelech zákona o sociálních službách

Nejzásadnější a dovolím si konstatovat, že naprosto revoluční změnu do působení ANIMY a tím i pečovatelské služby ve Vrdech přinesl rok 2006, kdy nabyl účinnosti zákon o sociálních službách. Tato právní norma začala bořit všechny stereotypy zakotvené v sociálním systému a dovolím si konstatovat, že se začala psát novodobá historie sociálních služeb, včetně té naší.

Nový zákon uložil všem službám řadu zásadních povinností. Jedna z povinností byla povinnost registrace služby v národním registru poskytovatelů sociálních služeb s respektováním všech povinností, podmínek a zásad, které zákon stanovil, a které se tak staly pro sociální služby pomyslným mantinelem jejich působení.

Zásada č. 1 – poskytovat služby pouze tomu, kdo je skutečně potřebuje

Tato zásada, v oblasti služeb pro seniory znamená, že důvodem pro poskytování pečovatelské služby není vysoký věk, nýbrž skutečnost, že vlastních sil ubývá a že senior potřebuje pomoc a podporu ve všech oblastech života k tomu, aby mohl nadále žít tak, jak byl zvyklý, mezi těmi, na které je zvyklý, způsobem, který měl a má rád.

Zásada č. 2 – nenahrazovat běžně dostupné komerční služby, poskytovat pomoc, která pomáhá řešit skutečné sociální problémy

Zákon přináší myšlenku, že sociální služby jsou až ty poslední, které pomohou, když je třeba. Nejdříve má člověk hledat pomoc u běžných služeb, které se dají koupit za „běžnou“ cenu. Dále u svých blízkých a teprve když toto všechno selže, má podle zákona, nastoupit sociální služba. Tato zásada přinesla

Dům s pečovatelskou službou Dolní Bučice

Centrum společnosti ANIMA Čáslav, o. p. s.

Nezbytné vybavení

a přináší spoustu konfliktů. Historicky je pečovatelská služba spojována pouze s dobou obědů nebo mytím chodeb či oken. Ale tato představa je a dokonce i v dávnych dobách byla mylná. Ano, tuto práci skutečně pečovatelské vykonávaly a leckdy ještě vykonávají, ale také vždy poskytovaly podporu, která už není, řekněme, tolik vidět. Vstupovaly a vstupují do soukromí klientů a pomáhají i v těch nejintimnějších chvílích, které člověk prožívá.

Pečovatelské služby, jako všechny sociální služby, podléhají kontrole a nerespektování této zásady znamená neúspěch služby při inspekci a tím i vystavování se nebezpečí zkrácení dotací ze státního rozpočtu. Navíc „stát“ přispívá jen na ty služby, které mají skutečně sociální charakter, tzn., že přispívá na pomoc poskytovanou při úkonech v sebeobsluze, jako je například pomoc při hygieně, oblékání, při doprovázení klientů k lékaři, na úřad, na nákup, apod. Odmítá přispívat na služby, které lze běžně koupit např. od soukromých uklízacích agentur, nebo od komerčních stravovacích firem, které obědy nejen zhotoví, ale i rozvezou. Z pečovatelek se tak stávají profesionální pracovníce, které umí pomoci lidem s omezenou mobilitou, rozumí a umí pomáhat lidem s postižením demence. V uplynulých letech mnohokrát pečovatelské i v obci Vrdy prokázaly, že umí pomáhat i v těžkých situacích lidem pečujícím o své blízké s mentálním či fyzickým postižením a to ve všech oblastech jejich života.

Zásada č. 3 – vícezdrojové financování, spoluúčast klienta, smluvní obce a zakladatele

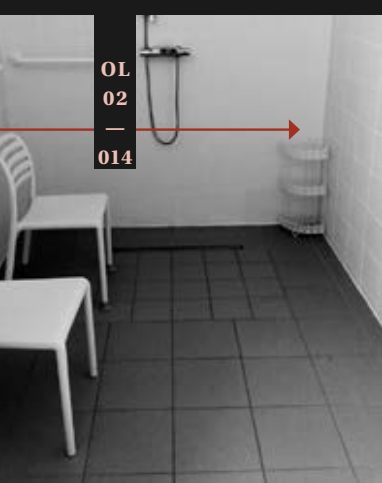
Jedno, z dnes velmi používaných rčení je konstatování, že „...peníze jsou vždy až na prvním místě“. Může se nám to nelíbit, ale bohužel i v „sociálním světě“ je na tomto tvrzení hodně pravdy. Zákon o sociálních službách přinesl do systému poskytování služeb nový termín – spolufinancování. To v praxi znamená, že stát, na základě předkládaných žádostí, poskytuje službám, tedy i ANIMĚ, příspěvek na její činnost. Na tento příspěvek není právní nárok, záleží tudíž na tom, jak je daná žádost posouzena. Hlavním kritériem pro její posouzení je výše úhrad zaplacených klienty a počet hodin strávených poskytováním pomoci při úkonech sebeobsluhy. Nikoliv tedy počet hodin využitých na rozvoz obědů, praní prádla či mytí chodeb nebo oken. Jak je již uvedeno, jedná se pouze o příspěvek. To znamená, že z této dotace je možné uhradit pouze část vzniklých nákladů. V současné pokrývá dotace státu 20 až 30 % z celkových nákladů, které poskytováním pečovatelské služby v čáslavském regionu vznikají. Cca 20 % je pokryto úhradami, které zaplatí klienti za odebrané služby a zbývající část cca 50 – 60 % doplácí obec, ve které je služba poskytována.

V minulosti, v období před nabytím účinnosti zákona o sociálních službách, byly některé úkony pečovatelské služby poskytovány střídavě zdarma, např. donáška nákupů či obědů, po té opět za minimální úhradu. V současné době určuje výši plateb příslušný zákon, konkrétně jeho prováděcí předpis (vyhl. 505/2006 Sb.), který stanovil výši platby za 1 hodinu péče na 130 Kč. Ale není to tak, že by tyto platby musel klient hradit ze svých úspor nebo z prostředků své penze. Nový zákon zavedl také systém příspěvku na péči, který je vyplácen ve čtyřech stupních podle toho, kolik pomoci a podpory člověk potřebuje. A tento příspěvek je určen na „spoluúhradu“ služeb, které si jeho příjemce může koupit od kohokoliv, například od registrované sociální služby nebo blízké osoby.

A třetím, obvyklým zdrojem financí je příspěvek, chceme-li dotace dané obce. Po té, co se město Čáslav stalo zřizovatelem Pečovatelské služby Čáslav a následně zakladatelem společnosti ANIMA, zcela logicky požadovalo od spolupracujících obcí, aby nepokryté náklady spojené s poskytováním služby na jejich území, doplácelo ze svých zdrojů. S obcemi byly uzavřeny příslušné smlouvy, ve kterých se ANIMA zavázala předkládat představitelům obce návrh rozpočtu a po té jeho vyúčtování a obec se zavázala tyto náklady hradit.

Na základě tohoto ujednání předkládá společnost ANIMA každý rok představitelům obce detailní rozpočet a po ukončení daného roku velmi podrobný rozbor zaplacených nákladů. Samozřejmě, obec Vrdy má právo kontrolovat, jak je s jejími financemi nakládáno a společnost ANIMA má povinnost příslušné doklady a důkazy svého hospodaření předkládat. Aby ze strany společnosti bylo hospodaření transparentní a aby měli představitelé obce Vrdy možnost porovnání, předkládá ANIMA představitelům obce také rozpočty a rozborů dalších spolupracujících obcí. Na tomto místě je zřejmé vhodné podotknout, že náš právní systém umožňuje ukončit platnost každé smlouvy, záleží tedy na obou stranách, zda bude spolupráce v následujících obdobích pokračovat či nikoliv.

Společnost ANIMA vstupuje každoročně do dalších jiných dotačních programů, ze kterých jsou v případě jejího úspěchu hrazeny například plánované investice. V nedávné minulosti byla z prostředků Humanitárního fondu Středočeského kraje zakoupená polohovací vana pro imobilní klienty, která je k dispozici všem klientům ANIMY. Byly zakoupeny dva nové vozy, z nichž jeden je upraven pro převoz klientů na mechanickém vozíku. Dále byl pořízen například zvedák používaný

k manipulaci s klientem se sníženou mobilitou. Všechny tyto prostředky, které našim klientům poskytují určitý komfort v průběhu poskytovaných služeb, využívají i klienti s bydlištěm v spádové oblasti obce Vrdy.

Rozsah poskytovaných služeb

Pečovatelská služba

Společnost ANIMA poskytuje v současné době tři sociální služby. Pečovatelskou službu terénní, která je poskytovaná v domluveném čase a v domluveném rozsahu až do večerních hodin, každý den v roce. Vznikne-li potřeba je služba schopná zastoupit blízké pečující rodiny i v průběhu nočních hodin. Pečovatelská služba ambulantní je služba, která je poskytovaná ve střediscích a soustředí se především na úkony osobní hygieny. V této souvislosti byla v roce 2016 rekonstruována koupelna ve středisku v domě s pečovatelskou službou v Dolních Bučicích, kdy byla nevhodná vana vyměněna za prostorný sprchový kout. Cílem této akce bylo zajistit pro klienty bezbariérové podmínky pro tyto úkony. Ve střediscích osobní hygieny mají klienti možnost využít i pedikérské služby, nicméně tyto služby již nejsou součástí sociálních služeb. ANIMA je nabízí jako tzv. vedlejší činnost. V praxi to znamená, že na úhradu nákladů spojených s touto činností nelze použít prostředky ze státního rozpočtu.

V domácnostech klientů se ANIMA soustředí především na poskytování pomoci při úkonech péče o vlastní osobu. Je vedena snahou podpořit své klienty v setrvání ve svých domovech a to i za situace, že ke všem běžným činnostem potřebují pomoc a podporu druhé osoby. V mnoha případech tak velmi často spolupracuje s agenturami domácí ošetřovatelské péče. Jedná se o propojení zdravotnické a sociální služby, kdy sociální služba pomáhá při běžných denních činnostech (hygiena, stravování, oblékání, doprovody, nákupy, atd.) a zdravotnická služba zajišťuje odborné zdravotní úkony (dávkování léků, převazy, odběry, nezbytná rehabilitace apod.). Na rozdíl od sociální služby je zdravotnická služba zdarma. Nicméně, jak je již výše uvedeno, na úhradu sociální služby pobírá klient, dle stupně závislosti tzv. příspěvek na péči.

Služba denní stacionář

Denní stacionář je zařízení, kam klient přijíždí buďto v doprovodu svých blízkých nebo v doprovodu pečovatelů v ranních či dopoledních hodinách. Den tráví v příjemném prostředí, ve společnosti svých vrstevníků a pečovatelů. Zajištěno má stravování, hygienu, v případě potřeby např. doprovod na plánovanou lékařskou vyšetření apod. Běžná provozní doba stacionáře je od 7 hodin do 15:30 v pracovní dny, v případě potřeby, po dohodě až do 18 hodin, poskytována je v prostorách Centra společnosti, v domě s pečovatelskou službou v Čáslavi.

Odlehčovací služba pobytová

Jedná se o maximálně třítydenní pobyt v zařízení společnosti. Konkrétní termíny, kdy je odlehčovací služba provozována, jsou zveřejněny na webových stránkách společnosti. Cílem této služby je nabídnout pečujícím osobám prostor pro odpočinek. Klientům nabízíme vytržení z každodenních stereotypů s tím, že po dobu jejich pobytu pracovníci plně zastoupí v pečování jejich blízké. Služba je provozována v měsících: únor, duben, červen, září a listopad.

Obě služby, denní stacionář i odlehčovací službu využívají občané z celého čáslavského regionu a to bez jakýchkoliv nároků na finanční spoluúčast daných obcí. Zakladatel společnosti, město Čáslav, souhlasil s tím, bude nepokryté náklady spojené s provozováním daných služeb hradit ze svého rozpočtu.

Vážení a milí klienti, vážení spoluobčané, je mnoho dalších souvisejících témat, o kterých bychom Vás chtěli

informovat. Jedná se například o problematiku domů s pečovatelskou službou, které jsou mylně vnímány jako služba, nikoliv jako prostor pro bydlení. Nebo detailnější popis služby denní stacionář a odlehčovací služby pobytové. Nicméně, jak tyto služby fungují, jakou konkrétní pomoc nabízejí a kolik za ni zaplatíte, se dovíte na webových stránkách naší společnosti (anima-pecovatelska-sluzba.cz), kde jsou zveřejněny i další informace, fotografie i videa.

Co říci závěrem? První co mne napadá je, že si vážím všech spolupracujících institucí, ať už se jedná o obecní úřady, agentury poskytující zdravotní péči, půjčovny pomůcek a mnoho dalších. Bez určité míry solidarity a spolupráce by nemohla ANIMA své služby občanům nabídnout. Klientům ANIMY děkuji za důvěru, se kterou nám otvírají dveře svého soukromí a za důvěru se kterou naše služby přijímají. A sama za sebe děkuji týmu společnosti ANIMA, protože bez nich, by to prostě nešlo.

Vážení a milí klienti, vážení spoluobčané, pokud jste tento článek dočetli až k posledním řádkům, tak Vám děkuji za Váš zájem a trpělivost a za celý tým společnosti ANIMA Vám přeji, aby Váš čas, ať už se službou nebo bez ní, běžel klidně a spokojeně a aby byl provázený pozorností Vašich blízkých, známých a všech těch, které máte rádi.

Mgr. Eva Medková
ředitelka společnosti
ANIMA ČÁSLAV, o. p. s.

INTERVENČNÍ CENTRUM RESPONDEO POMÁHÁ OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM

„K lékaři na ošetření jsem nikdy nešla. Styděla jsem se, že mám modřiny od svého muže. Nic jsem neřekla ani mámě, ani téměř dospělému synovi. Styděla jsem se za to, co se u nás doma děje, že s manželem i tak stále ještě jsem, že jsem nenašla sílu a odvahu od něj odejít. Styděla jsem se přiznat, že se ho bojím.“ Takto a podobně znějí první slova obětí domácího násilí, říká poradkyně intervenčního centra Respondeo. Intervenční centrum Respondeo spolupracuje s osobami ohroženými domácím násilím. Nabízí psychosociální poradenství, sociálně právní poradenství, nehmotnou podporu, doprovody i psychoterapie, vše bezplatně. První kontakt často probíhá po telefonu, nebo osobně na pobočkách intervenčního centra – Mladá Boleslav, Nymburk, Kolín. Klient nemusí udávat své jméno. Termín osobní konzultace je vhodné domluvit předem, aby měla poradkyně časový prostor.

Najdete nás na adrese: Na Pustině 1068 (budova Kolárka, pod OD Tesco), Kolín, možné jsou i terénní konzultace. Telefonické konzultace po – pá od 8 do 16 hodin, tel. 776 561 895), obeti@respondeo.cz

Poskytovaná služba Intervenční centrum Respondeo je finančně podpořena z projektu Podpora vybraných druhů sociálních služeb ve Středočeském kraji a městy Nymburk, Mladá Boleslav, Kolín a Mělník.

GRATULUJEME VÁM:

červen

paní Jiřina Česalová z Dolních Bučic
paní Marie Chudomelová z Horních Bučic
paní Marie Lhotová z Dolních Bučic
pan Milan Trojan z Vrdů
paní Vlasta Veselá z Vrdů
paní Hana Višková ze Zbyslavi
pan Josef Vosyka z Vrdů
paní Jaroslava Žďárská z Dolních Bučic

červenec

paní Zdenka Borková z Horních Bučic
pan Václav Folprecht ze Zbyslavi
paní Věra Heizerová z Vrdů
paní Hana Heřmánková z Dolních Bučic
paní Růžena Kristová z Vrdů
paní Marta Kodešová z Vrdů
paní Alena Šenková z Vrdů

ANGLIČTINA: LETNÍ KONVERZACE 2018

kde: Místní knihovna Vrdy, Tylova 25, Dolní Bučice
kurzovné: 300 Kč / kurz; lektor: Pavlína Rytinová

přihlášky a více informací:

Pavlína Rytinová – tel.: 775 014 953; rytinova.pavlina@seznam.cz

STŘEDNĚ POKROČILÍ / ZAČÁTEČNÍCI

PO	9.7.	18:00–20:15	ST	11.7.	18:00–20:15
PO	23.7.	18:00–20:15	ST	25.7.	18:00–20:15
PO	6.8.	18:00–20:15	ST	8.8.	18:00–20:15
PO	20.8.	18:00–20:15	ST	22.8.	18:00–20:15

ZBYTEČNÉ ZBYSLAVSKÉ... PŘEDČARODĚJNICE

Ve Zbyslavi bylo také připraveno, ale někomu to vadilo, tak v noci provedl toto! Hasiči přesto postavili náhradní hranici a vše proběhlo podle plánovaného scénáře.

-mly-

& ČARODĚJNICE

od Leonarda da Vinci k RC létání
cesta od ornitoptéry k proudovým RC modelům

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR LETECKÉHO MODELÁŘSKÉHO KLUBU SKOVICE p. s.

za podpory obce Vrды

od 23. 7. do 27. 7. 2018

pro 10 dětí z naší obce

temata tábora: výuka RC létání, historie létání & letectví
trorie RC létání, meteorologie aerodynamika...

program: výuka RC létání, tematické soutěže a hry, ukázky
létání pro rodiče a děti (program bude upřesněn dle počasí)

místo: modelářské letiště Skovice

čas: 7:00–16:30

zázemí pro děti, vybavení pro RC létání, modely RC letadel
poskytuje klub leteckých modelářů

přihlášky na tábor u vedení klubu

více info osobně, přes FB nebo na www.LMK-Skovice.cz

MASÁŽE MARTA HLAVÁČKOVÁ

budova polikliniky Husova 128/2, 286 01 Čáslav
provozní doba: od pondělí do neděle 9–21 (dle objednávek)
telefon: **777 796 858**, hlavackovamarta@seznam.cz

www.masazemartacaslav.cz

Obecní listy vydává Obecní úřad Vrды, Smetanovo náměstí 28, 285 71 Vrды | IČO 00236616 | telefon +420 313 035 900 | mobil +420 602 595 020
pod ev. č. MK ČR E 20022 | náklad 750 ks | ZDARMA | č. 02/2018 vychází 18. května 2018 | za věcnou správnost příspěvků odpovídají autoři
vydavatel si vyhrazuje právo případného krácení, jazykové korektury a výběru poskytnutých příspěvků | nevyžádané rukopisy nevracíme
redakce: Ing. Miloš Mlynka – místostarosta@obecvrды.cz, František Kříž – frantisek.kriz57@seznam.cz |
grafika: Andrea Michálková – jedenapulgrafika@email.cz | tisk: Ofsetová tiskárna Ivan Vopelák, Starý Kolín, www.tiskvopelak.cz

| distribuční místa | Obecní úřad Vrды | Smíšené zboží Domino, Vrды | obchod Student – Jiří Šafář, Dolní Bučice | DUŠEK & dušek – lahůdky, potraviny, masna |
| Hostinec U Bucků, Zbyslav | Místní knihovna Vrды | prodejna Smíšeného zboží Horní Bučice | benzínová čerpací stanice Dolní Bučice |
| elektronická verze ke stažení na webových stránkách obce: www.obecvrды.cz

S.M.A.R.T. ENGLISH SUMMER CAMP
ČÁSLAV
PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR
Ukážeme dětem,
jak hravě
na učení!
9.7.–13.7.
16.7.–20.7.
2018
602 315 964
WWW.SMART-CASLAV.CZ

obec Vrды pořádá

TANEČNÍ 2018

kurzy pro mládež s 50 letou tradicí

byly založeny Kulturním a společenským střediskem Vrды
v roce 1968 pod vedením tanečních mistrů Jiřího a Blanky
Holanových a hudební skupiny Expo Františka Štěrby

XXV. kurz tance a společenské výchovy
pod vedením Antonína a Jany Novákových
začíná 8. 9. ve 14 hodin v Kulturním domě ve Vrdech

Taneční škola Novákoví
je profesionálním členem Svazu učitelů tance ČR

poplatky:

kurzovní pro páry 2000 / osoba vč. jedné gardenky
kurzovní pro jednu osobu 2200 vč. jedné gardenky
gardenka s místenkou Kč 700

(14 lekcí / Kč 50 vč. prodloužené, věnečku, plesu)

přihlášky: elektronicky www.obecvrды.cz (vyřizují si /
platby a poplatky); telefonicky: 313 035 908, 734 441 330
osobně na pokladně OÚ – L. Kořínková
pondělí a středa 7–11:30 a 12:30–16:30)

blíže info k platbě a organizační pokyny rozešleme
na základě vyplněné přihlášky